

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KIN.410.007.01.2022

Pan
Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/081– Nadzór właścicielski państwa nad spółkami stocznioowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Infrastruktury ¹ ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Adamczyk, Minister Infrastruktury ² – od 7 października 2020 r. do dnia zakończenia kontroli. Marek Gróbarczyk, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej ³ – w okresie objętym kontrolą do 6 października 2020 r. ⁴
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Nadzór właścicielski podmiotów uprawnionych do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa nad spółkami nadzorującymi podmioty stoczniowe. 2. Wyznaczanie spółkom nadzorującym podmioty stoczniowe celów do realizacji w zakresie przemysłu stoczniowego oraz monitorowanie wyników finansowych tych spółek.
Okres objęty kontrolą	2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	Jerzy Bazylewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/70/2022 z 22 września 2022 r. Anna Szydłarska-Konarska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/72/2022 z 26 września 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: MI. Ministerstwo przejęło zadania Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dalej: MGMiŻŚ) w zakresie objętym kontrolą z dniem 7 października 2020 r.

² Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 stycznia 2018 r. nr 1131.2.2018 o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. z 2018 r. poz. 29). Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 listopada 2019 r. nr 1131.24.2019 o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. z 2019 r. poz. 1092).

³ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 listopada 2015 r. o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. z 2015 r. poz. 1091). Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 listopada 2019 r. nr 1131.24.2019 o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. z 2019 r. poz. 1092).

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 października 2020 r. w sprawie zniesienia Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 1732). Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 października 2020 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów nr 1131.26.2020 (M.P. z 2020 r. poz. 895).

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

Minister właściwy ds. gospodarki morskiej sprawował nadzór właścicielski państwa nad spółkami stoczniowymi zgodnie z *Zasadami nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa*⁷ – poprzez nadzór nad Funduszem Rozwoju Spółek S.A.⁸ – podmiotem nadzorującym Morską Stocznnię Remontową „Gryfia” S.A.⁹ oraz Stocznnię Szczecińską „Wulkan” sp. z o.o.¹⁰

Minister zapewnił realizację nadzoru właścicielskiego poprzez przypisanie zadań z tego zakresu właściwej komórce organizacyjnej Ministerstwa oraz wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za czynności nadzorcze nad FRS posiadającego odpowiednie kwalifikacje, a także poprzez wnioskowanie o powołanie w skład Rady Nadzorczej FRS¹¹ pracowników Ministerstwa.

Członkowie RN powołani w okresie objętym kontrolą na wniosek Ministra spełniali wymogi określone w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych¹², jak również otrzymali pozytywne opinie Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Minister działając jako Walne Zgromadzenie FRS legalnie określił wynagrodzenia członków RN w limitach wyznaczonych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami¹³.

Minister skutecznie egzekwował od Zarządu i Rady Nadzorczej FRS wykonywanie działań określonych w *Zasadach nadzoru właścicielskiego*, w zakresie sprawozdawczości organów FRS.

Minister rzetelnie oceniał członków RN w oparciu o kryteria wskazane w *Zasadach nadzoru właścicielskiego* w formie uchwał Walnego Zgromadzenia FRS w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania obowiązków członka RN FRS.

W związku z otrzymaniem informacji o potencjalnych nieprawidłowościach w zakresie realizacji Kontraktu nr BIZM/34/2020 dotyczącego budowy doku przez SSW, finansowanego przez FRS, Minister wystąpił do RN FRS o podjęcie stosownych czynności kontrolnych.

Minister we właściwym zakresie monitorował działania spółek stoczniowych nadzorowanych przez FRS, dotyczące realizacji *Projektu flagowego Batory*, poprzez pozyskiwanie i analizę sprawozdań organów FRS, zawierających informacje o stanie realizacji dokumentów strategicznych FRS, oraz danych niezbędnych do raportowania do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów¹⁴ o stanie realizacji ww. Projektu.

Minister monitorował także wyniki finansowe FRS oraz zależnych spółek stoczniowych analizując dane zawarte w skonsolidowanych sprawozdaniach grupy kapitałowej FRS, sprawozdaniach RN FRS z oceny dokumentów grupy kapitałowej FRS oraz kwartalnych informacjach z działalności Zarządu i RN FRS. Dodatkowo pozyskiwał informacje o działalności ww. podmiotów, m.in. na potrzeby udzielania

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Dalej: *Zasady nadzoru właścicielskiego* – opracowanie wg obowiązującej od 1 stycznia 2017 r. ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 ze zm.) datowane na wrzesień 2017 r. będące ujednoczeniem sposobu wykonywania praw z akcji i udziałów należących do SP, w ramach sprawowania nadzoru właścicielskiego przez członków Rady Ministrów, pełnomocników Rządu lub państwowe osoby prawne, którym Prezes RM przekazał wykonywanie praw z akcji i udziałów należących do SP. Zasady opublikowane na stronie www.gov.pl/web/premier/lad-korporacyjny2, data dostępu 23 września 2022 r.

⁸ Dalej: FRS.

⁹ Dalej: MSRG.

¹⁰ Dawniej Stocznia Szczecińska sp. z o.o., Szczeciński Park Przemysłowy sp. z o.o., dalej: SSW.

¹¹ Dalej: RN.

¹² Dz. U. z 2022 r., poz. 1467 ze zm., dalej: ksh.

¹³ Dz. U. z 2020 r., poz. 1907 ze zm.

¹⁴ Dalej: KPRM.

informacji sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz odpowiedzi na interpelacje i zapytania parlamentarzystów.

W związku z niewystarczającą infrastrukturą instytucjonalną oraz niedostatecznymi środkami finansowymi na rozwój sektora gospodarki morskiej Minister konsekwentnie podejmował próby wdrożenia koncepcji Morskiego Funduszu Rozwoju¹⁵ najpierw w ramach projektu ustawy o Morskim Funduszu Rozwoju, a następnie w formie elementu Krajowego Programu Odbudowy. Ostatecznie zaplanowano wdrożenie koncepcji MFR jako jednego ze źródeł finansowania programu wieloletniego rozwijającego „Program Rozwoju Polskich Portów Morskich do 2030 r.” Zakończenie prac i skierowanie projektu ww. programu do konsultacji międzyresortowych przewidziano na koniec 2022 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Nadzór właścicielski podmiotów uprawnionych do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa nad spółkami nadzorującymi podmioty stoczniowe.

Opis stanu faktycznego

Nadzór właścicielski, w imieniu Skarbu Państwa¹⁷, nad FRS – spółką nadzorującą podmioty stoczniowe - realizowany był w okresie objętym kontrolą do 6 października 2020 r. przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, a następnie przez Ministra Infrastruktury.

Zarówno w MGMIŻŚ¹⁸ jak i w MI¹⁹ – urzędach obsługujących ministra właściwego ds. gospodarki morskiej – odpowiedzialność za czynności nadzorcze nad FRS powierzano jednej osobie²⁰. Do zadań tego pracownika należało m.in.: ustalanie zasad i koordynowanie sposobu wykonywania praw i obowiązków w podmiotach, w których SP posiada prawa udziałowe; projektowanie, opiniowanie i rekomendowanie rozstrzygnięć/stanowisk SP w zakresie zadań nadzoru właścicielskiego; ustalanie zasad i koordynowanie współpracy z członkami organów nadzorczych podmiotów, w których SP posiada prawa udziałowe; a także ich monitorowanie i analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz prawnej, a także współpraca z członkami rad nadzorczych, członkami zarządów, w tym wymiana korespondencji, organizacja spotkań i prowadzenie rozmów dotyczących sytuacji ww. podmiotów.

¹⁵ Dalej: MFR.

¹⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁷ Dalej SP.

¹⁸ Zgodnie z § 23 regulaminu organizacyjnego MGMIŻŚ wprowadzonego zarządzeniem nr 8 Ministra z dnia 22 marca 2018 r. (Dz. Urz. MGMIŻŚ, poz. 8) oraz § 23 regulaminu organizacyjnego MGMIŻŚ wprowadzonego zarządzeniem nr 4 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 30 stycznia 2019 r. (Dz. Urz. MGMIŻŚ, poz. 4) zadania z zakresu nadzoru właścicielskiego realizowane były przez Departament Nadzoru Właścicielskiego MGMIŻŚ, dalej DNW.

¹⁹ Zgodnie z § 38 pkt 2 ppkt 8 lit. a regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Infrastruktury wprowadzonego zarządzeniem nr 1 Ministra Infrastruktury z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Infrastruktury (Dz. Urz. MI z 2021 r. poz. 1, ze zm.) zadania z zakresu nadzoru właścicielskiego realizowane były przez Biuro Ministra MI, dalej: BM.

²⁰ Łącznie w od 1 stycznia 2019 r. do 16 grudnia 2020 r. obowiązki te realizowały trzy osoby.

Pracownik odpowiedzialny za czynności nadzorcze nad FRS w trakcie kontroli²¹ posiadał niezbędne kwalifikacje²² określone przez Ministra GMiŻŚ²³ oraz doświadczenie ściśle związane z nadzorem właścicielskim nabywane od początku lat dwutysięcznych w centralnych organach administracji realizujących zadania SP w tym zakresie. Z przekazanej dokumentacji wynika także, że ww. osoba nie miała doświadczenia w branży stoczniowej.

(akta kontroli str. 609-615, 659, 665-666)

Zastępca Dyrektora BM poinformowała, że nie odnotowano problemów z obsadą kadrową stanowisk prowadzących nadzór nad spółkami stoczniowymi podkreślając, że nadzór nad poszczególnymi podmiotami był przypisany konkretnym pracownikom, a w ramach nadzoru właścicielskiego zadania były realizowane w formie pracy zespołowej, jak również podlegały konsultacjom i weryfikacji na różnych poziomach.

(akta kontroli str. 605-608)

W MGMiŻŚ/MI nie opracowano odrębnych zasad nadzoru właścicielskiego uwzględniających specyfikę nadzorowanych spółek, natomiast zadania nadzoru właścicielskiego realizowano w oparciu o *Zasady nadzoru właścicielskiego* opracowane we wrześniu 2017 r. przez KPRM.

Zastępca Dyrektora BM wyjaśniła, iż Minister GMiŻŚ/ Minister Infrastruktury wykonywał prawa z akcji m.in. w stosunku do podmiotów działających w kilku różnych branżach²⁴ i dla żadnej z nich nie zostały stworzone odrębne zasady nadzoru. Natomiast dokument KPRM stanowi szczegółowe i uniwersalne regulacje, w związku z tym tworzenie odrębnych zasad dla poszczególnych podmiotów było bezzasadne.

(akta kontroli str. 5-10, 110-112, 119-122, 710)

Minister GMiŻŚ/ Minister Infrastruktury, w okresie objętym kontrolą, otrzymywał od RN kompletne sprawozdania w wymaganych terminach oraz był informowany o zwoływaniu walnego zgromadzenia, zgodnie z pkt II.5 *Zasad nadzoru właścicielskiego* oraz § 17 statutu²⁵ FRS.

²¹ Udokumentowanie kwalifikacji i zakresu obowiązków pozostałych dwóch osób ograniczył fakt ich przeniesienia (wraz z całą dokumentacją osobową) do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Funduszy i Polityki Regionalnej, na podstawie art. 64 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 1691).

²² Ukończone studia prawnicze oraz złożony z pozytywnym wynikiem egzamin dla kandydatów na członków rad nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa przed komisją egzaminacyjną przy Ministrze Skarbu Państwa.

²³ Wymagania odnośnie stanowiska pracy osoby odpowiedzialnej za nadzór nad spółkami SP zostały określone w ogłoszeniu MGMiŻŚ o naborze na stanowisko radcy prawnego: <https://nabory.kprm.gov.pl/mazowieckie/warszawa/radca-prawny,52557>, data dostępu 17 października 2022 r. Zgodnie z ogłoszeniem pracownik odpowiedzialny za wykonywanie powyższych zadań powinien być posiadać wykształcenie wyższe ekonomiczne, prawnicze lub administracyjne, na poziomie komunikatywnym posługiwać się językiem angielskim, mieć umiejętności planowania i programowania pracy w perspektywie krótko i długoplanowej oraz posiadać wiedzę na temat prawa spółek handlowych, przepisów z zakresu działalności gospodarczej, rachunkowości, zarządzania, jak również być zaznajomionym z kierunkami rozwoju polityki gospodarki morskiej.

²⁴ Na rynku logistycznym, w branży chłodniczej, spedycyjnej, przewozów promowych, portów morskich, towarzystwa klasyfikacyjnego i funduszu.

²⁵ Zgodnie z § 17 pkt. 2: statutu stanowiącego załącznik do uchwały Rady Nadzorczej FRS S.A. Nr 20/VI/2022 z dnia 11 lipca 2022 r., w okresie, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, przysługuje mu prawo do: 1) otrzymywania informacji o Spółce w formie sprawozdania kwartalnego, otrzymywania informacji o wszelkich istotnych zmianach w finansowej i prawnej sytuacji Spółki, 3) zawiadamiania o zwołaniu Walnego Zgromadzenia listem poleconym lub pocztą kurierską, za pisemnym potwierdzeniem odbioru, jednocześnie z ogłoszeniem w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, 4) otrzymywania kopii wszystkich uchwał Rady Nadzorczej oraz protokołów z tych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których dokonywana jest roczna ocena działalności Spółki, podejmowane są uchwały w sprawie powoływania, odwoływania albo zawieszania w czynnościach członków Zarządu oraz z tych posiedzeń, na których złożono zdania odrębne do podjętych uchwał, 5) otrzymywania kopii informacji przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych o udzielonych poręczeniach i gwarancjach, na podstawie art. 34 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1613). Treść niniejszej regulacji nie była zmieniana przez okres objęty kontrolą.

W opisie stanowiska do spraw projektowania i planowania zadań polityki właścicielskiej ustalono częstotliwość kontaktów z członkami organów spółki lub pracownikami spółek jako kilkukrotne w ciągu dnia. Zastępca dyrektora BM potwierdziła w wyjaśnieniach częstotliwość powyższych kontaktów informując, że nie były one jednak protokołowane ani odrębnie dokumentowane. Ponadto poinformowała, że część członków RN pozostawała w stosunku pracy z MGMIŻŚ/MI²⁶, co powodowało, że kontakt z osobą odpowiedzialną za nadzór nad FRS był bezpośredni, bieżący i stały. Zastępca dyrektora BM wyjaśniła także, iż komórka ds. nadzoru właścicielskiego nie pozyskiwała i nie agregowała informacji i dokumentów odnośnie do spotkań kierownictwa MGMIŻŚ/MI.

(akta kontroli str. 115-118)

W okresie objętym kontrolą wystąpił jeden przypadek skierowania do RN FRS prośby o podjęcie kontroli. Sekretarz Stanu w MI w związku z korespondencją jaka wpłynęła do MI 21 września 2021 r. wskazującą na potencjalne nieprawidłowości w realizacji Kontraktu nr BIZM/34/2020 na zaprojektowanie i budowę doku pływającego o nośności do 27 000 ton zawartego pomiędzy FRS i MSR a SSW, pismem z 11 października 2021 r. zwrócił się do RN FRS o objęcie szczególnym nadzorem realizację ww. Kontraktu. Uchwałą nr 44/VI/2021 z dnia 18 listopada 2021 r. RN przyjęła sprawozdanie z przeprowadzenia czynności nadzorczych w FRS w powyższym zakresie. W wyniku przeprowadzonych czynności RN poleciła Zarządowi:

- bieżące informowanie organów Spółki w zakresie realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie doku w oparciu o zawarty kontrakt, którego stronami są FRS S.A, MSR Gryfia S.A. oraz Stocznia Szczecińska Wulkan Sp. z o.o.;
- bieżące informowanie organów Spółki w zakresie budowy Doku w szczególności w związku z informacjami w zakresie opóźnień w realizacji Projektu Technicznego doku oraz jego zatwierdzania;
- sporządzenie zaktualizowanej Strategii Działania Funduszu Rozwoju Spółek S.A. w związku z rozważaną renegocjacją warunków Kontraktu.

(akta kontroli str. 330, 335, 339, 341, 711-725, płyta CD1, pliki nr 71-72, 125-127, 164)

Wszyscy kandydaci na członków RN powołani w skład tego organu w okresie objętym kontrolą otrzymali pozytywne opinie Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa. Spełniali też kryteria, o których mowa w art. 387 ksh²⁷.

Procedury i kryteria doboru członków organów nadzorczych wskazanych w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym²⁸ zostały, zgodnie z punktem II.2.3 *Zasad nadzoru właścicielskiego*, określone w statucie²⁹ FRS.

W okresie objętym kontrolą w skład Rady Nadzorczej FRS powołano siedem osób³⁰. W 2019 r. powołano do RN jednego nowego członka – pracownika MGMIŻŚ, który po rezygnacji ponownie został powołany do RN w czerwcu 2022 r. W 2020 r. powołano kolejnego członka będącego pracownikiem MGMIŻŚ, a w 2021 r. grono rady zasilono jednym pracownikiem MI oraz czterema osobami spoza Ministerstwa³¹. Nie wystąpiły przypadki powoływania nowych członków RN bez formalnego naboru.

²⁶ Stan na październik 2022 r. – dwie osoby: po jednej z Departamentu Gospodarki Morskiej oraz z Biura Ministra.

²⁷ Członek zarządu, prokurent, likwidator, kierownik oddziału lub zakładu oraz zatrudniony w spółce główny księgowy, radca prawny lub adwokat nie może być jednocześnie członkiem rady nadzorczej.

²⁸ Dz. U. z 2021 r., poz. 1933 ze zm.

²⁹ W § 32 pkt 4 statutu FRS S.A. z 25 lipca 2022 r. oraz statutu z 13 sierpnia 2020 r. ustalono, że członkowie Rady Nadzorczej powinni spełniać wymogi wskazane w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. We wcześniejszych statutach FRS obowiązujących w okresie objętym kontrolą powoływano się wprost na art. 19 ww. ustawy.

³⁰ Jedna osoba powołana została dwukrotnie.

³¹ Pozostałe cztery osoby zasiadające RN w latach 2019-2020 powołane były w roku 2017 i w roku 2018.

Kandydaci do RN, będący pracownikami MGMiŻŚ oraz MI mieli kompetencje zdobyte w Departamentach: Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej, Prawnym, Nadzoru Właścicielskiego, a także w Biurze Kontroli i Audytu Wewnętrznego, w tym także na kierowniczych stanowiskach. Pozostałe cztery osoby, niebędące pracownikami ww. resortów, zostały wskazane przez Ministra Infrastruktury w 2021 r. Jako uzasadnienie do wniosków o wydanie opinii, przesyłanych do Rady ds. spółek, wskazywano: *W związku z wykonywaniem przez Ministra Infrastruktury uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w Spółce pod firmą Fundusz Rozwoju Spółek S.A. z siedzibą w Warszawie, planuje się dokonanie zmian (lub w celu wzmocnienia nadzoru właścicielskiego albo planowanym uzupełnieniem składu RN na skutek złożonej rezygnacji) w składzie Rady Nadzorczej Spółki obecnej kadencji poprzez powołanie (lub poprzez zmianę) reprezentanta SP wskazywanego przez Ministra Infrastruktury.* Dokumentacja kandydata przekazywana przez podmiot wykonujący prawa z akcji nie była zwracana przez Radę ds. spółek i nie była gromadzona w Ministerstwie.

W okresie objętym kontrolą osiem osób ustąpiło ze stanowiska w RN FRS. W czterech przypadkach powodem były rezygnacje złożone przez członków, w dwóch kolejnych odwołanie nastąpiło wskutek *indywidualnej decyzji właścicielskiej*. Zastępca dyrektora BM nie wskazała jednak uzasadnienia powyższych decyzji. Dwie ostatnie zmiany nastąpiły z powodu zmiany pracy przez pracowników MGMiŻŚ/MI. Wszystkie odwołane osoby oraz członkowie, którzy złożyli rezygnacje uzyskali absolutorium za rok, w którym zakończyli działalność w radzie a także za rok poprzedni.

(dowód: akta kontroli str. 335-338, płyta CD1, pliki nr 71-124)

Wynagrodzenia RN FRS, w okresie objętym kontrolą, ustalone zostały uchwałą nr 3/2018 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 21 listopada 2018 r. w sprawie zasad i wysokości wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej, a następnie uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia nr 11/2021 z 30 września 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1/2018 NWZ z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu oraz uchwały nr 3/2018 NWZ z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie zasad i wysokości wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej. Powyższe regulacje były zgodne z art. 10 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

W uchwale nr 3/2018 z 21 listopada 2018 r. miesięczne wynagrodzenie członka RN określono na równowartość iloczynu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz mnożnika 0,75. W uchwale nr 11/2021 z 30 września 2021 r. zmieniono ww. mnożnik na „1,0” z zastrzeżeniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Zastosowanie danego mnożnika wynikało z uwzględnienia skali działalności spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiągniętych przychodów i wielkości zatrudnienia³².

Analiza sprawozdań finansowych, za lata objęte czynnościami kontrolnymi, wykazała, że wynagrodzenia Rady Nadzorczej FRS nie przekroczyły uchwalonych limitów i były zgodne z przepisami szczególnymi³³.

W momencie powoływania nowego członka w strukturze RN odbierano od kandydata oświadczenie o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków

³² Art. 4 ust. 2 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami - (Dz.U. z 2020 r. poz. 1907 ze zm.).

³³ W latach 2019-2022 podstawę wymiaru stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w czwartym kwartale 2016 r., czyli kwota 4403,78 zł – zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019 (Dz. U. poz. 2435, ze zm.), art. 31 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. poz. 278) oraz art. 15 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, ze zm.).

organu zarządzającego, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

(akta kontroli str. 616-657)

W okresie objętym kontrolą Minister GMiŻŚ/ Minister Infrastruktury otrzymywał informacje nt. działalności RN FRS w rocznych sprawozdaniach z działalności RN oraz w kwartalnych informacjach o spółce przekazywanych Ministrowi przez Zarząd FRS w terminach wskazanych w *Zasadach nadzoru właścicielskiego*. Roczne sprawozdania z działalności RN obejmowały informacje wymagane pkt II.3.2. *Zasad nadzoru właścicielskiego* oraz w wytycznych KPRM³⁴, tj. zawierały m.in. wykazy podjętych przez RN uchwał oraz informacje dotyczące oceny sytuacji spółki. Informacje dotyczące podziału zysku netto RN FRS przekazywała Ministrowi w sprawozdaniach z oceny sprawozdań finansowych³⁵.

(akta kontroli str. 5-10, 110-114, 119-122, 331-363, 726-738, płyta CD1, pliki nr 128-129, 131, 135-152, 173, 177-179, 190-225)

Oceny prawidłowości funkcjonowania RN FRS w okresie objętym kontrolą dokonywane były w formie uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia FRS, w których zostało udzielone absolutorium członkom RN za dany rok obrotowy.

Zastępca Dyrektora BM wyjaśniła, iż ocena RN FRS dokonywana była w oparciu o kryteria z pkt II.3.4. *Zasad nadzoru właścicielskiego*, na podstawie wniosków ze współpracy z RN w całym roku obrotowym, jak również na podstawie jakości i terminowości dokumentacji korporacyjnej.

Przed podjęciem powyższych uchwał w DNW/BM przygotowywano notatki dla Ministra w sprawie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia FRS, w których proponowano głosowanie za udzieleniem absolutorium z wykonania obowiązków dla wszystkich członków RN FRS wraz z uzasadnieniem obejmującym informacje o liczbie odbytych posiedzeń i podjętych uchwał, zagadnienia którymi zajmowała się RN oraz informacje o wykonaniu przez RN obowiązków sprawozdawczych określonych w ksh i statucie FRS.

(akta kontroli str. 5-9, 105, 110-112, 119-122, 331-363, 738-740, płyta CD1, pliki nr 130, 132-134, 175-176)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Minister GMiŻŚ/ Minister Infrastruktury zapewnił realizację nadzoru właścicielskiego poprzez wskazanie w regulaminie organizacyjnym Ministerstwa zadań z tego zakresu właściwej komórce organizacyjnej, wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za czynności nadzorcze nad FRS posiadającego odpowiednie kwalifikacje oraz wnioskowanie o powołanie w skład RN pracowników Ministerstwa.

Członkowie RN FRS powołani w okresie objętym kontrolą spełniali kryteria określone w ksh, jak również otrzymali pozytywne opinie Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa.

³⁴ „Wytyczne dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe (...)” za dany rok obrotowy, opublikowane na stronie <https://www.gov.pl/web/premier/lad-korporacyjny2>, data dostępu 30 września 2022 r.

³⁵ Sprawozdania Rady Nadzorczej Funduszu Rozwoju Spółek S.A. z oceny sprawozdań finansowych, sprawozdań Zarządu z działalności i wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku netto Spółki i Grupy Kapitałowej Funduszu Rozwoju Spółek S.A. za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. oraz za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.; Sprawozdanie Rady Nadzorczej spółki Fundusz Rozwoju Spółek S.A. z oceny sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 01.01.2021 do 31.12.2021 roku, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za okres od 01.01.2021 do 31.12.2021 roku, wniosku Zarządu dotyczącego pokrycia straty za rok obrotowy 2021.

Minister działając jako Walne Zgromadzenie FRS określił wynagrodzenia członków RN w kwotach nieprzekraczających limitów wyznaczonych przepisami ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

Minister egzekwował od Zarządu i Rady Nadzorczej FRS wykonywanie działań określonych w *Zasadach nadzoru właścicielskiego*, w zakresie sprawozdawczości organów FRS.

Członkowie RN byli oceniani w formie uchwał Walnego Zgromadzenia FRS i za każdy rok okresu objętego kontrolą wszyscy uzyskali absolutorium z wykonania obowiązków członka RN FRS.

Minister, po otrzymaniu informacji o potencjalnych nieprawidłowościach w zakresie realizacji Kontraktu nr BIZM/34/2020 dotyczącego budowy doku przez SSW, finansowanego przez FRS, zainicjował podjęcie czynności kontrolnych przez RN FRS.

OBSZAR

2. Wyznaczanie spółkom nadzorującym podmioty stoczniowe celów do realizacji w zakresie przemysłu stoczniowego oraz monitorowanie wyników finansowych tych spółek.

Opis stanu faktycznego

Głównym dokumentem wskazującym na cele, założenia do realizacji w zakresie przemysłu stoczniowego, w okresie objętym kontrolą, była „Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”³⁶. W obszarze *Reindustrializacja SOR* wskazano *Program strategiczny Nowoczesne Produkty Przemysłu Okrętowego* obejmujący *Projekt flagowy Batory*, polegający na stymulowaniu rozwoju technologii, projektowaniu i budowy polskich jednostek pływających i konstrukcji morskich, przesunięciu sektora stoczniowego w kierunku produkcji, innowacyjnych produktów i wyspecjalizowanych jednostek o wysokiej wartości dodanej.

Kolejne dokumenty strategiczne w zakresie przemysłu stoczniowego to:

- *Manifest Partnerów Społecznych Sektora Stoczniowego*³⁷, w którym przedstawiono wnioski i rekomendacje dla sektora stoczniowego w Polsce dotyczące m.in. wdrożenia procesu przyjęcia nowej strategii przemysłowej dostosowanej do potrzeb i wyzwań branży oraz zadbanie o prowadzenie coraz bardziej kompleksowej polityki przemysłu morskiego, w celu efektywnego wykorzystania dostępnych programów UE;
- uchwała nr 33/2015 Rady Ministrów z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie Polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Jako najważniejsze kierunki rozwoju Polski w zakresie spraw morskich w uchwale wskazano: wzmocnienie pozycji polskich portów morskich, zwiększenie konkurencyjności transportu morskiego oraz zatrudnienia w gospodarce morskiej, zapewnienie bezpieczeństwa na morzu, a także wykorzystanie morskiego potencjału gospodarczego.

W powyższym *Manifestie* i uchwale nie wskazano zadań dla FRS, MSRSG oraz SSW. (akta kontroli str. 130-135, 364-369, 743-744, płyta CD2, pliki nr 8-31)

Projekt flagowy Batory został oparty na czterech autonomicznych częściach: budowie promów pasażerskich dla polskich armatorów, wsparciu tworzenia i wdrażania nowoczesnych technologii okrętowych, budowie nowoczesnej modułowej platformy

³⁶ Dalej: SOR.

³⁷ Podpisany 10 października 2019 r. przez przedstawicieli Zespołu Trójstronnego ds. przemysłu stoczniowego, tj. Ministra GMiŻŚ, Prezesa Zarządu Portal Morski sp. oraz Przewodniczącego Sekcji Krajowej Przemysłu Okrętowego NSZZ „S”.

offshore oraz stworzeniu Zielonej Stoczni w Polsce (zakład recyklingu statków). Działanie w zakresie budowy promów pasażerskich realizowane było przez MSRГ na zlecenie Polskiej Żeglugi Bałtyckiej S.A.³⁸ Z uwagi na opóźnienia w realizacji projektu PŻB S.A. podjęła decyzję o niekontynuowaniu kontraktu z MSRГ oraz podjęła rozmowy z Polską Żeglugą Morską Przedsiębiorstwem Państwowym³⁹, dotyczące wspólnej realizacji projektu budowy w ramach odnowy floty polskich armatorów z ewentualnym zaangażowaniem inwestycyjnym Skarbu Państwa. W ramach wspólnych działań armatorów nastąpiła zmiana struktury własnościowej spółki celowej Polskie Promy Sp. z o.o. PŻM P.P. nabyło od PŻB S.A. wszystkie udziały spółki celowej. Polskie Promy sp. z o.o. jako wyłączna własność PŻM P.P. ma być spółką inwestycyjną, poprzez którą realizowane będą procesy finansowy i inwestycyjny w projekcie⁴⁰.

Dodatkowo w dniu 1 lipca 2022 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dokonało podwyższenia kapitału zakładowego PŻB S.A., które w dniu 26 lipca 2022 r. zostało zarejestrowane w KRS. Umożliwiło to realizację kolejnych czynności, tj. 4 sierpnia 2022 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na charter przez PŻB S.A. promu z opcją jego wykupu. Operowanie nowego promu na linii zaplanowane zostało od lipca 2024 r.

W ramach realizacji *Projektu flagowego Batory* MSRГ realizowała również działania związane z utworzeniem tzw. Zielonej Stoczni, tj. zakładu recyklingu statków. W portfelu spółek FRS znajdowała się spółka Zakład Recyklingu Statków Szczecin sp. z o.o., w której FRS od 7 maja 2021 r. posiadał bezpośrednio 33,3% udziałów oraz pośrednio poprzez spółkę MSRГ od 4 października 2019 r., 15,39% udziałów. Spółka nie podlegała konsolidacji ze względu na brak pozycji dominującej FRS. Pakiet kontrolny udziałów spółki Zakład Recyklingu Statków Szczecin sp. z o.o.⁴¹ był w posiadaniu Krajowej Izby Gospodarczej.

Sekretarz Stanu w MI pan Marek Gróbarczyk wyjaśniając stan realizacji *Projektu flagowego Batory* zaznaczył, że zarówno decyzja o przystąpieniu jak i realizacja projektu pozostawały w wyłącznych kompetencjach organów zarządzających ww. podmiotów. Ponadto podkreślił, że Minister Infrastruktury nie nadzoruje bezpośrednio spółek stoczniowych, a jedynie FRS, w którego skład grupy kapitałowej wchodzi dwa podmioty prowadzące działalność stoczniową (MSRГ i SSW). Działania realizowane przez FRS w okresie objętym kontrolą wpisywały się w działania określone w SOR w zakresie *Projektu flagowego Batory* i ujęte były w strategiach działalności⁴² FRS, zatwierdzanych przez RN FRS.

Ministerstwo w okresie objętym kontrolą raportowało do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - w systemie MonAliZa - o stanie realizacji projektu flagowego Batory, na podstawie danych pozyskiwanych od podmiotów realizujących działania objęte powyższym projektem.

Według powyższych informacji w III kwartale 2022 r. Zarząd ZRSS otrzymał postanowienie Prezydenta Miasta Szczecin pozytywnie opiniujące złożony w Zachodniopomorskim Urzędzie Marszałkowskim wniosek o wydanie pozwolenia na

³⁸ Dalej: PŻB S.A.

³⁹ Dalej: PŻM P.P.

⁴⁰ Zgodnie z informacją zawartą na stronie <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/podpisano-kontrakt-na-budowe-promow-dla-polskich-armatorow> (data dostępu 16 grudnia 2022 r.) 26 listopada 2021 r. spółka Polskie Promy podpisała kontrakt na budowę trzech promów z Gdańską Stocznia „Remontowa” im. J. Piłsudskiego S.A.

⁴¹ Dalej: ZRSS.

⁴² Strategia rozwoju Funduszu Rozwoju Spółek S.A., stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały nr 25/2017 Zarządu Spółki FRS S.A. z 6 grudnia 2017 r.; Strategia działania Funduszu Rozwoju Spółek S.A. na lata 2019-2020, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały Zarządu FRS S.A. nr 21/2019 z 11 kwietnia 2019 r.; Strategia działania Funduszu Rozwoju Spółek S.A. na lata 2019-2021, stanowiąca załącznik do uchwały Zarządu FRS S.A. nr 59/2019 z 23 września 2019 r.; Aktualizacja strategii działania Funduszu Rozwoju Spółek S.A. na lata 2019-2021, stanowiąca załącznik do uchwały Zarządu FRS S.A. nr 31/2020 z 27 sierpnia 2020 r.; Strategia FRS 2020-2023 wraz z kierunkami rozwoju na lata 2024-2025, stanowiąca załącznik do uchwały Zarządu FRS S.A. nr 5/22 z 22 marca 2022 r.

wytwarzanie i przetwarzanie odpadów na terenie SSW. ZRSS przystąpił do prac adaptacyjnych wynajętego od SSW placu polegających na zapewnieniu szczelności powierzchni oraz utworzeniu instalacji do przechwytywania i podczyszczania wód opadowych i roztopowych. W wyniku kontroli przeprowadzonej w sierpniu 2022 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie negatywnie ocenił plac wynajmowany od SSW jako miejsce zgłoszone przez ZRSS pod przetwarzanie odpadów. We wrześniu 2022 r. Zarząd ZRSS złożył odwołanie od postanowień zawartych w protokole pokontrolnym.

Ponadto Minister otrzymywał dane o realizacji dokumentów strategicznych FRS zawarte w rocznych sprawozdaniach Zarządu z działalności FRS, rocznych sprawozdaniach z działalności Zarządu FRS jako organu spółki, rocznych sprawozdaniach z działalności Rady Nadzorczej FRS jako organu spółki, rocznych sprawozdaniach Zarządu FRS z działalności grupy kapitałowej FRS oraz kwartalnych sprawozdaniach z działalności Zarządu FRS.

(akta kontroli str. 130-131, 136-142, 233-329, 333-335, 341-345, 364-369, 674-696, 744-749, płyta CD2, pliki nr 1-7, 32-39, 45-48, 53-56, 61-64, 68-70, 170-172, 177-182, 222-225)

Zastępca Dyrektora BM odnośnie do głównych celów nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa wskazanych w pkt I.1. *Zasad nadzoru właścicielskiego* wyjaśniła, iż minister właściwy ds. gospodarki morskiej wykonuje prawa z akcji FRS, którego głównym zadaniem jest gospodarowanie powierzonym majątkiem oraz zaangażowanie finansowe w realizacji strategicznych przedsięwzięć restrukturyzacyjnych, inwestycyjnych i rozwojowych w obszarze szeroko pojętej gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej, w tym w ramach przemysłu stoczniowego. FRS został zdefiniowany jako fundusz przeznaczony do rynkowego wspierania podmiotów z branży morskiej i w tym celu FRS został dokapitalizowany. Ponadto wskutek alokacji aktywów stoczniowych dwie stocznie znalazły się w grupie kapitałowej FRS. Działalność FRS zgodnie z jego podstawowym celem, ma wspomagać rozwój krajowego przemysłu morskiego, przy czym FRS w tego rodzaju przedsięwzięciach opiera się wyłącznie na rynkowych i komercyjnych zasadach przy wykluczeniu wszelkich elementów, które mogłyby skutkować uznaniem działań finansowych Spółki za niedozwoloną pomoc publiczną.

Ponadto Zastępca Dyrektora BM wyjaśniła, iż wszelkie zobowiązania, czy też zasady gospodarowania mieniem lub wydatkowania środków pochodzących z podwyższenia kapitału zakładowego, w przypadku FRS S.A. wynikają z przygotowanych i przyjętych strategii inwestycyjnych, planów działania oraz podjętych w tym zakresie uchwał właściwych organów Spółki, w tym Walnego Zgromadzenia. Cele, założenia i zadania do realizacji były formułowane w standardowych dokumentach strategicznych, planistycznych, biznesowych opracowywanych przez Spółkę w toku prowadzonej działalności, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz regulacjami wewnętrznymi. Nadzór właścicielski nie nakazywał FRS realizacji celów i oczekiwań Skarbu Państwa w zakresie przemysłu stoczniowego, ponieważ akcjonariusz, w imieniu którego działa, nie posiada takich kompetencji. Powyższe tym bardziej nie dotyczyło spółek z grupy kapitałowej, wobec których funkcję Walnego Zgromadzenia wypełnia FRS za pośrednictwem Zarządu uprawnionego do reprezentacji podmiotu.

(akta kontroli str. 110-112, 123-129, 749-753)

Zgodnie z informacją przygotowaną na posiedzenie Sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 23 marca 2022 r. w okresie objętym kontrolą nastąpił spadek wartości spółek stoczniowych⁴³ nadzorowanych przez FRS⁴⁴.

⁴³ Z wyjątkiem wartości MSRGR prognozowanej na 2021 r.

⁴⁴ Zgodnie z informacją wartość MSRGR wyliczona metodą EBITDA wynosiła w 2018 r. 6 527,8 tys. zł, w 2019 r. (-) 3 197,4 tys. zł, w 2020 r. (-) 18 106,2 tys. zł oraz w 2021 r. 29 401,1 tys. zł (wynik prognozowany). Natomiast

Zastępca Dyrektora BM w sprawie działań Ministra podejmowanych w związku ze spadkiem wartości spółek stoczniowych stwierdziła, że Minister Infrastruktury nie nadzoruje spółek stoczniowych. W związku ze strukturą właścicielską prawa i obowiązkami udziałowca i akcjonariusza wobec dwóch stoczni wykonywał Zarząd FRS jako organ uprawniony do reprezentacji podmiotu. FRS w grudniu 2018 r. stał się właścicielem dwóch podmiotów stoczniowych, które były w określonej sytuacji ekonomiczno-finansowej i prawnej. Obecna Stocznia Szczecińska Wulkan praktycznie do końca 2020 roku nie miała możliwości prowadzenia działalności stoczniowej i funkcjonowała jako Szczeciński Park Przemysłowy. Dopiero z upływem 2020 r. można było przystąpić do odbudowy jej zdolności produkcyjnych, co było związane m.in. z koniecznością ponoszenia kosztów zakupu niezbędnych maszyn i urządzeń. Z kolei MSR Gryfia wymagała pilnych działań restrukturyzacyjnych, które były i są nadal realizowane na podstawie „Planu Modernizacji MSR Gryfia S.A. na lata 2020-2030”. Efekty realizacji weryfikowały organy korporacyjne, w tym FRS jako właściciel. Rok 2021 został przez MSR Gryfia zakończony wynikiem dodatnim (przyczyniła się do tego także sprzedaż nieruchomości w Świnoujściu). Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora BM z informacji operacyjnych przekazywanych przez FRS wynika, że rok 2022 najprawdopodobniej zostanie zakończony przez MSRGR wynikiem dodatnim, opartym już stricte na działalności operacyjnej spółki. Szczegółowe informacje w tym zakresie są w posiadaniu FRS. „Plan Modernizacji Gryfia S.A. na lata 2020-2030” jak i inne działania inwestycyjne i restrukturyzacyjne realizowane przez FRS w stosunku do spółek zależnych, zakładały osiągnięcie określonych wyników w określonym czasie, co wynikało z przyjętych założeń biznesowych w dokumentach planistycznych, które definiowały także warunki podejmowanych przez FRS inicjatyw inwestycyjnych. Bieżący monitoring realizacji przyjętych założeń, decyzje o ich ewentualnej modyfikacji, reagowanie na zmieniające się okoliczności faktyczne i formalne należą do organów zarządzających spółek i FRS, jako właściciela i inwestora. Istotnym w tej ocenie pozostaje także fakt, że FRS, jako podmiot dysponujący środkami Skarbu Państwa, może je dystrybuować wyłącznie na rynkowych zasadach, tj. każda finansowana inwestycja musi przynieść określoną rynkową, akceptowalną dla inwestora prywatnego, stopę zwrotu w zakreślonym horyzoncie czasowym. Jak dotychczas FRS S.A. nie wskazał, że realizowane projekty były nieopłacalne i nie rekomendował zasadności ich zakończenia.

(akta kontroli str. 333, 674-696, 762-763, 765, płyta CD1, pliki nr 37-40)

Minister jako organ administracji właściwy ds. gospodarki morskiej w okresie objętym kontrolą zlecił opracowanie specjalistycznych badań statystycznych w przemyśle stoczniowym w formie ośmiu raportów⁴⁵. W powyższych raportach przedstawiono m.in. ogólne informacje o rynku okrętowym na świecie oraz o sytuacji przemysłu okrętowego w Polsce obejmujące dane o działalności polskich stoczni, w tym m.in. MSRGR oraz SSW. Dane dotyczące MSRGR i SSW obejmowały m.in. ogólną charakterystykę tych podmiotów, zakres ich działalności, zadania aktualnie realizowane (bez wskazania kierunku rozwoju) oraz ogólne dane finansowe za ostatnie dwa lata (przychody netto ze sprzedaży produktów, wynik finansowy).

wartość SSW wyliczona metodą EBITDA wynosiła w 2018 r. 5 251,1 tys. zł, w 2019 r. 6 964,7 tys. zł, w 2020 r. 1 459,3 tys. zł oraz w 2021 r. (-) 15 456,9 tys. zł (wynik prognozowany).

⁴⁵ Specjalistyczne badania statystyczne w przemyśle stoczniowym – raporty według stanu na: 30 czerwca 2022 r., 31 grudnia 2021 r., 30 czerwca 2021 r., 31 grudnia 2020 r., 30 czerwca 2020 r., 31 grudnia 2019 r., 30 czerwca 2019 r., 31 grudnia 2018 r. – stanowiące wykonanie obowiązków statystycznych zgodnie z programami badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok, ustanawiane rozporządzeniami Rady Ministrów, np. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2062).

W MGMIŻŚ/MI także prenumerowano specjalistyczne wydawnictwa⁴⁶, w których publikowano dane dotyczące światowego rynku okrętowego. Na ich podstawie pracownicy MI od 2021 r. sporządzili siedem kwartalnych raportów dotyczących przemysłu stoczniowego⁴⁷. W powyższych raportach przedstawiono dane dotyczące przemysłu okrętowego na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu okrętowego w Europie; informacje o stanie portfela zamówień na morskie statki handlowe; wielkości nowych zamówień, produkcji oraz złomowaniu statków. W raportach tych uwzględniono także kwestie dotyczące trendów w cenach nowych statków i wartości inwestycji w budowę nowych statków.

Dyrektor DGM wyjaśniła, iż powyższe materiały zostały wykorzystane na potrzeby aktualizacji bieżącej wiedzy pracowników DGM, tworzenia prezentacji, artykułów prasowych oraz tekstów wystąpień służbowych. Wyjaśniła ponadto, iż powyższe materiały analityczne dotyczyły całościowego obrazu branży stoczniowej oraz kształtujących się trendów ogólnych. Natomiast nie były opracowywane na potrzeby konkretnych przedsiębiorstw i nie uwzględniały specyfiki poszczególnych podmiotów, w zakresie właścicielskim czy też w zakresie działalności operacyjnej prowadzonej przez zarząd danego podmiotu.

(akta kontroli str. 5-10, 130-135, 364-369, 697-699, 741-744, płyta CD2, pliki nr 8-31)

W okresie objętym kontrolą Prezes Rady Ministrów, ani minister właściwy do spraw aktywów państwowych nie korzystali z uprawnień wynikającego z art. 7 ust. 4 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym i nie zwracali się do Ministra GMIŻŚ/ Ministra Infrastruktury z żądaniem informacji i dokumentów dotyczących wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa w Spółkach lub dotyczących działalności z udziałem Skarbu Państwa z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji ustawowo chronionych.

(akta kontroli str. 110-112, 119-122, 753)

Minister otrzymywał w okresie objętym kontrolą wyniki finansowe grupy kapitałowej FRS zawarte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych grupy, sprawozdaniach Zarządu FRS z działalności grupy kapitałowej, sprawozdaniach RN FRS z oceny dokumentów dotyczących grupy kapitałowej FRS oraz kwartalnych informacjach z działalności Zarządu i RN FRS, również zawierających dane dotyczące funkcjonowania grupy kapitałowej FRS.

Dodatkowo Minister pozyskiwał informacje nt. spółek stoczniowych nadzorowanych przez FRS na potrzeby sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz w związku z koniecznością udzielenia odpowiedzi na interpelacje, zapytania i oświadczenia parlamentarzystów kierowane do MGMIŻŚ/MI.

(akta kontroli str. 331-335, 339-345, 753-765, płyta CD1, pliki nr 1-70, 128-129, 131, 135-153, 155-157, 169-173, 177-182, 190-225)

W ramach monitorowania wyników finansowych grupy kapitałowej FRS Minister otrzymywał corocznie sprawozdania z działalności FRS⁴⁸, przekazywanych zgodnie z pkt V.1.1. *Zasad nadzoru właścicielskiego*. Powyższe sprawozdania zawierały m.in. syntetyczną analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej zależnych spółek stoczniowych obejmującą:

⁴⁶ World Shipyard Monitor, Shipyard Orderbook Monitor, Shipwner Orderbook Monitor.

⁴⁷ Raporty opracowane na podstawie World Shipyard Monitor: Raport podsumowujący rok 2020 na rynku przemysłu stoczniowego, raporty podsumowujące I-III kwartały 2021 r. na rynku przemysłu stoczniowego, Raport podsumowujący 2021 rok na rynku przemysłu stoczniowego, raporty podsumowujące I kwartał i I półrocze 2022 r. na rynku przemysłu stoczniowego.

⁴⁸ „Sprawozdanie Zarządu Spółki z działalności Funduszu Rozwoju Spółek S.A. za okres od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku”, „Sprawozdanie Zarządu Spółki z działalności Funduszu Rozwoju Spółek S.A. za okres od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku” oraz „Sprawozdanie Zarządu Spółki z działalności Funduszu Rozwoju Spółek S.A. za okres od 01.01.2021 roku do 31.12.2021 roku”.

- wskazanie zależnych spółek (MSRG i SSW), z wykazaniem liczby posiadanych akcji/udziałów, udziału w kapitale zakładowym oraz udziału głosów na WZ tych spółek;
- przedstawienie ogólnych informacji o MSRG i SSW obejmujących m.in. ich przedmiot działalności, podstawowe dane ekonomiczno-finansowe za dany rok i rok poprzedzający oraz informacje o działaniach realizowanych przez ww. spółki w danym roku, w tym informacje o założeniach i realizacji planu naprawczego/planu modernizacji (w przypadku MSRG).

W sprawie zaangażowania kapitałowego FRS w spółkach stoczniowych⁴⁹ Zastępca Dyrektora BM wyjaśniła, iż SP, dokonując podwyższenia kapitału zakładowego FRS ustalił, działając jako walne zgromadzenie, szczegółowe zasady wydatkowania środków kapitałowych. Nadzór nad dotrzymaniem procedur oraz weryfikacja projektów została powierzona Radzie Nadzorczej, jako organowi dysponującemu właściwymi w tym zakresie narzędziami korporacyjnymi. MI nie dysponowało bieżącymi analizami ekonomiczno-finansowymi sporządzanymi w toku prowadzenia spraw Spółki na potrzeby zarządcze przez FRS.

Ponadto oceny celowości zaangażowań kapitałowych w spółki stoczniowe dokonywał Zarząd FRS wieloetapowo – pierwotnie przygotowując założenia dokumentów strategicznych i planistycznych, jak również weryfikując je w toku realizacji. Powyższe podlegało także cyklicznej weryfikacji na poziomie organu nadzorczego. MI jako akcjonariusz FRS nie dysponowało dokumentacją sporządzaną dla Rady Nadzorczej, jak również ocenami poszczególnych projektów realizowanych przez Spółkę, dokonywanymi na poziomie Rady Nadzorczej. Każdorazowo zaangażowanie kapitałowe Skarbu Państwa w FRS w drodze podwyższenia kapitału zakładowego było weryfikowane pod kątem spełnienia warunków rynkowych i odpowiedniego zwrotu z kapitału przez UOKiK. Analiza obejmowała całość dokumentacji projektowej i biznesowej, na podstawie której podjęto decyzje dotyczące dokapitalizowania, tj. w szczególności biznesplany i testy prywatnego inwestora. Czynności prawne w tym zakresie weryfikowała także według swojej właściwości Prokuratura Generalna.

(akta kontroli str. 227-232, 753-765)

Odnosnie do ocen celowości zaangażowania kapitałowego FRS w podmiotach stoczniowych dokonywanych przez RN FRS⁵⁰ Zastępca dyrektora BM wyjaśniła, iż w *Zasadach nadzoru właścicielskiego* nie sprecyzowano formy realizacji powyższego zalecenia. Natomiast w publikowanych przez KPRM „Wytycznych dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdania finansowe za dany rok obrotowy”, w przypadku sprawozdawczości rad nadzorczych, wskazano dokonanie analizy i oceny funkcjonowania podmiotów grupy kapitałowej przy ocenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej⁵¹.

Zastępca dyrektora BM podkreśliła, że FRS jest Funduszem, którego podstawowa działalność polega na zaangażowaniu kapitałowym i dystrybucji środków finansowych do podmiotów z szeroko rozumianej gospodarki morskiej, ze szczególnym uwzględnieniem spółek zależnych, tj. MSRG i SSW. FRS nabył dwie stocznie w procesie alokacji aktywów stoczniowych, także na podstawie dokapitalizowania

⁴⁹ Zgodnie z pkt V.1.1. *Zasad nadzoru właścicielskiego* oraz zgodnie ze wzorem rocznego sprawozdania zarządu z działalności spółki określonym w wytycznych KPRM, Zarząd zobowiązany był do przedstawienia w rocznym sprawozdaniu z działalności m.in. uzasadnienia zaangażowania kapitałowego w spółkach, których FRS posiadał akcje/udziały wykazywane w aktywach jako inwestycje długoterminowe.

⁵⁰ Zgodnie z pkt V.2 *Zasad nadzoru właścicielskiego* „Członkowie rad nadzorczych z udziałem Skarbu Państwa, dokonują oceny celowości zaangażowania kapitałowego tych spółek w spółki prawa handlowego”.

⁵¹ Analiza i ocena funkcjonowania podmiotów grupy kapitałowej przy ocenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej została przedstawiona w pkt XI sprawozdań RN FRS jako organu spółki z działalności w roku obrotowym 2019, 2020 i 2021.

środkami Skarbu Państwa, w rynkowej transakcji, której efekty biznesowe przyjęto w dłuższej perspektywie – m.in. ze względu na charakter przejmowanych podmiotów, jak również restrukturyzacyjny status MSRГ. FRS przyjął zatem długofalowe założenia strategiczne co do dwóch stoczni oraz założył i realizuje szereg inicjatyw finansowych, inwestycyjnych i restrukturyzacyjnych wobec tych podmiotów. Każda taka aktywność, ze względu na angażowanie środków państwowej osoby prawnej wiąże się z oceną rynkowości transakcji – tj. ustalenia m.in. stopy zwrotu zaangażowanego kapitału.

Zdaniem Zastępcy dyrektora BM ocena celowości zaangażowania kapitału w spółki córki jest dokonywana permanentnie przy realizacji podstawowego przedmiotu działalności spółki, z zachowaniem kompetencji organów korporacyjnych – tj. z udziałem rady nadzorczej, jak również przy spełnieniu przesłanek statutowych, walnego zgromadzenia.

(akta kontroli str. 227-232, 342, 670-673, 757-761, płyta CD1, pliki nr 177-179)

Wyniki finansowe poszczególnych spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej FRS, według sprawozdań finansowych, przedstawiały się następująco:

- 1) MSRГ w każdym roku okresu objętego kontrolą osiągała ujemne wyniki finansowe ze sprzedaży, przy czym najniższe wyniki osiągnęła w 2021 r. w kwocie (-) 16 151,5 tys. zł. Wyniki z działalności operacyjnej w latach 2019-2020 uległy znacznemu pogorszeniu z (-) 6 696,0 tys. zł do (-) 21 875,7 tys. zł. W 2021 r. MSRГ osiągnęła dodatni wynik z działalności operacyjnej w kwocie 27 781,3 tys. zł, co wynikało z wpływów ze sprzedaży nieruchomości. Podobnie wyniki brutto i netto były ujemne i uległy pogorszeniu w latach 2019-2020. Natomiast w związku z przychodami ze sprzedaży nieruchomości wynik finansowy brutto wyniósł w 2021 r. 26 037,4 tys. zł, a wynik netto 24 589,8 tys. zł⁵²;
- 2) SSW w każdym roku okresu objętego kontrolą i na każdym poziomie obliczania wyniku finansowego osiągała coraz gorsze wyniki, przy czym w latach 2020-2021 były to wyniki ujemne. W 2019 r. SSW osiągnęła wynik ze sprzedaży w kwocie 3 116,0 tys. zł, a w 2021 r. wynik ten wyniósł (-) 20 624,3 tys. zł. Wynik z działalności operacyjnej SSW w 2019 r. wyniósł 2 683,0 tys. zł, a w 2021 r. (-) 20 652,5 tys. zł. Natomiast wynik finansowy netto w 2019 r. wyniósł 2 636,1 tys. zł, a w 2021 r. (-) 19 399,9 tys. zł⁵³;

⁵² MSRГ odnotowała w 2018 r. zysk ze sprzedaży w kwocie 3 946,2 tys. zł, zysk z działalności operacyjnej wynoszący 2 882,0 tys. zł, zysk brutto równy zyskowi netto w kwocie 1 477,8 tys. zł; w 2019 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 1 973,7 tys. zł, stratę z działalności gospodarczej w kwocie (-) 6 969,0 tys. zł oraz stratę brutto równą stracie netto wynoszącą (-) 8 875,7 tys. zł; w 2020 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 11 781,0 tys. zł, stratę z działalności operacyjnej w kwocie (-) 21 875,7 tys. zł oraz stratę brutto równą stracie netto wynoszącą (-) 23 613,4 tys. zł; w 2021 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 16 151,5 tys. zł, zysk z działalności operacyjnej wynoszący 27 781,3 tys. zł, zysk brutto w kwocie 26 037,4 tys. zł oraz zysk netto w kwocie 24 589,8 tys. zł.

⁵³ SSW odnotowała w: 2018 r. zysk ze sprzedaży w kwocie 1 994,1 tys. zł, zysk z działalności operacyjnej wynoszący 1 401,9 tys. zł, zysk brutto równy 1 741,1 tys. zł oraz zysk netto w kwocie 1 310,4 tys. zł; w 2019 r. zysk ze sprzedaży w kwocie 3 116,0 tys. zł, zysk z działalności operacyjnej w kwocie 2 683,0 tys. zł, zysk brutto równy 2 677,7 tys. zł oraz zysk netto wynoszący 2 636,1 tys. zł; w 2020 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 4 397,5 tys. zł, stratę z działalności operacyjnej w kwocie (-) 3 615,3 tys. zł, stratę brutto równą (-) 3 800,2 tys. zł oraz stratę netto wynoszącą (-) 3 447,6 tys. zł; w 2021 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 20 624,3 tys. zł, stratę z działalności operacyjnej wynoszącą (-) 20 652,5 tys. zł, stratę brutto w kwocie (-) 19 818,4 tys. zł oraz stratę netto w kwocie (-) 19 399,9 tys. zł. Według „Sprawozdania Zarządu z działalności spółki Stocznia Szczecińska „Wulkan” sp. z o.o.” w 2021 r. działalność tego podmiotu była skoncentrowana na budowie doku pływającego o nośności do 27 000 DWT na potrzeby MSRГ. Z uwagi na ujawnione wady projektowe, w projekcie technicznym budowy doku, istotnej zmianie uległ harmonogram jego budowy, przez co wielkość przychodów w 2021 r. była niższa od planowanych. Rozbudowa organizacji SSW związana z budową doku spowodowała wzrost kosztów wynagrodzeń o 7,1% w stosunku do 2020 r. oraz obniżenie wpływów z najmu, z uwagi na konieczność wyłączenia z najmu obszarów niezbędnych do realizacji budowy doku. Przychody z tytułu najmu nieruchomości i usług wzrosły o 9,5% w porównaniu do 2020 r. i powróciły do poziomu przychodów odnotowanych w 2019 r. (przed pandemią COVID-19). Przychody ze sprzedaży usług i wyrobów dotyczące głównie budowy doku wzrosły o 10,7% w stosunku do 2020 r.

- 3) wyniki ze sprzedaży oraz wyniki z działalności operacyjnej FRS w każdym roku okresu objętego kontrolą osiągały wartości ujemne. Wyniki finansowe brutto i netto FRS w okresie objętym kontrolą ulegały stopniowemu pogorszeniu (w 2019 r. wynik brutto wyniósł 1 482,4 tys. zł, a wynik netto 1 259,4 tys. zł), by w 2021 r. osiągnąć wartości ujemne (wynik brutto wyniósł (-) 2 675,2 tys. zł, a wynik netto (-) 2 236,5 tys. zł), co spowodowane było, oprócz wynikami ze sprzedaży oraz z działalności operacyjnej, malejącymi przychodami finansowymi, które w 2019 r. wyniosły 5 883,2 tys. zł, a w 2021 r. 2 972,7 tys. zł⁵⁴. Kluczowy wpływ na ujemny wynik finansowy FRS za 2021 r. miało przeszacowanie wartości nieruchomości Spółki o kwotę 1.185,2 tys. zł, utworzenie dodatkowego odpisu aktualizującego wartość należności w kwocie 540,0 tys. zł oraz utrzymujące się niskie stopy procentowe środków ulokowanych na lokatach bankowych⁵⁵.

Według sprawozdań finansowych GK FRS osiągnęła:

- wynik ze sprzedaży wynoszący 2 514,7 tys. zł w 2018 r., (-) 3 311,4 tys. zł w 2019 r., (-) 19 067,2 tys. zł w 2020 r. oraz (-) 40 444,0 tys. zł w 2021 r.;
- wynik z działalności operacyjnej wynoszący 1 061,0 tys. zł w 2018 r., (-) 8 004,9 tys. zł w 2019 r., (-) 28 083,0 tys. zł w 2020 r. oraz 1 873,1 tys. zł w 2021 r.;
- wynik brutto wynoszący 7 089,4 tys. zł w 2018 r., (-) 5 401,8 tys. zł w 2019 r., (-) 27 588,6 tys. zł w 2020 r. oraz 2 461,6 tys. zł w 2021 r.;
- wynik netto wynoszący 6 088,5 tys. zł w 2018 r., (-) 6 692,9 tys. zł w 2019 r., (-) 25 602,2 tys. zł w 2020 r. oraz (-) 7,4 tys. zł w 2021 r.

Na wynik finansowy netto GK FRS S.A. w okresie objętym kontrolą największy wpływ miały wyniki MSR Gryfia S.A., która za 2019 r. wykazała stratę w kwocie (-) 8 875,7 tys. zł, co mimo zysków osiągniętych przez FRS S.A. (1 259,4 tys. zł) oraz SS Wulkan Sp. z o.o. (w kwocie 1 636,1 tys. zł) skutkowało stratą GK w kwocie 6 692,9 tys. zł. W 2020 r. również strata wykazana przez MSR Gryfia S.A. w kwocie (-) 23 613,4 tys. zł miała największy wpływ na wynik netto w GK wynoszący (-) 25 602,2 tys. zł, wobec zysku FRS S.A w kwocie 539,6 tys. zł i straty SS Wulkan Sp. z o.o. w kwocie (-) 3 447,6 tys. zł. Za 2021 r. strata netto GK wyniosła (-) 7,4 tys. zł. Natomiast FRS S.A w 2021 r. wykazała stratę w kwocie (-) 2 236,5 tys. zł, SS Wulkan Sp. z o.o. wykazała stratę w kwocie (-) 19 399,9 tys. zł, a MSR Gryfia S.A. osiągnęła zysk w kwocie 24 589,8 tys. zł, wynikający ze sprzedaży aktywów trwałych w postaci nieruchomości w Świnoujściu.

(akta kontroli str. 370-372, 761-765, płyta CD3, pliki nr 1-25)

Odnosnie do wyników finansowych MSRGR, która w latach 2018-2021 corocznie wykazywała stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego⁵⁶, Zastępca Dyrektora BM wyjaśniła, iż wyniki finansowe spółek prawa handlowego były efektem działań ich organów zarządczych. Te z kolei realizowały przyjęte założenia biznesowe, zgodnie ze strategią działania i wykonując plany krótkookresowe. Weryfikacja wykonania obu z nich była

⁵⁴ FRS odnotowała w 2018 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 3 129,8 tys. zł, stratę z działalności operacyjnej wynoszącą (-) 2 927,0 tys. zł, przychody finansowe w kwocie 7 205,7 tys. zł, zysk brutto równy 4 251,4 tys. zł oraz zysk netto w kwocie 3 625,0 tys. zł; w 2019 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 5 123,4 tys. zł, stratę z działalności gospodarczej w kwocie (-) 4 388,6 tys. zł, przychody finansowe w kwocie 5 883,2 tys. zł, zysk brutto równy 1 482,4 tys. zł oraz zysk netto wynoszący 1 259,4 tys. zł; w 2020 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 3 507,7 tys. zł, stratę z działalności operacyjnej w kwocie (-) 3 218,3 tys. zł, przychody finansowe w kwocie 3 936,8 tys. zł, zysk brutto równy 709,9 tys. zł oraz zysk netto wynoszący 539,6 tys. zł; w 2021 r. stratę ze sprzedaży w kwocie (-) 4 067,4 tys. zł, stratę z działalności operacyjnej wynoszącą (-) 5 647,7 tys. zł, przychody finansowe w kwocie 2 972,7 tys. zł, stratę brutto w kwocie (-) 2 675,2 tys. zł oraz stratę netto w kwocie (-) 2 236,5 tys. zł.

⁵⁵ Informacja zawarta w notatce służbowej BM-5.8700.2.2022 z 28 września 2022 r. dotyczącej głosowania na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu FRS.

⁵⁶ Zgodnie z art. 397 ksh jeżeli bilans sporządzony przez zarząd wykaże stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego, zarząd obowiązuje jest niezwłocznie zwołać walne zgromadzenie celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki.

dokonywana na bieżąco przez organ nadzorczy. W przypadku zaistnienia podstaw do ewentualnych zmian w strategii bądź planie, działania także należą do organów spółki – zarządu, rady nadzorczej, wreszcie właściciela – zgodnie z posiadanymi narzędziami korporacyjnymi.

(akta kontroli str. 227-232, 762-763)

W okresie objętym kontrolą w Ministerstwie nie prowadzono analiz w zakresie utworzenia holdingu spółek stoczniowych.

Dyrektor DGM⁵⁷ wyjaśniła, iż przy dokonywaniu powyższych analiz niezbędne byłoby oparcie się o dane wrażliwe spółek prawa handlowego, w tym dane dotyczące planów biznesowych, także w zakresie obecnych i przyszłych kontraktów i ich przewidywanej rentowności.

(akta kontroli str. 143-145, 227-232, 373-375, 756-766)

W Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji 29 listopada 2018 r. opublikowano projekt ustawy o Morskim Funduszu Rozwoju⁵⁸. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ww. ustawy celem powołania Morskiego Funduszu Rozwoju⁵⁹ S.A. było wypełnienie luki w zakresie braku wystarczającej infrastruktury instytucjonalnej i braku dostatecznych środków finansowych na rozwój szeroko rozumianego sektora gospodarki morskiej. Według wyjaśnień Sekretarza Stanu w MI pana Marka Gróbarczyka powodem odstąpienia od dalszego procedowania ww. projektu był m.in. brak akceptacji Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. oraz Banku Gospodarstwa Krajowego dla wskazania tych instytucji w ww. projekcie, jako podmiotów mających objąć akcje pierwszej emisji.

Wobec powyższego w związku z rozpoczęciem prac nad Krajowym Programem Odbudowy (KPO) w sierpniu 2020 r. przygotowano zgłoszenie projektu MFR, jednak żadne instrumenty finansowe nie zostały ujęte w KPO.

W trakcie kontroli w Ministerstwie trwały prace nad wdrożeniem koncepcji MFR jako jednego ze źródeł finansowania w ramach programu wieloletniego rozwijającego „Program Rozwoju Polskich Portów Morskich do 2030 r.” Zarządzeniem nr 6 Ministra Infrastruktury z dnia 12 maja 2022 r. został powołany zespół doradczy Ministra Infrastruktury do spraw opracowania projektu programu wieloletniego rozwijającego „Program Rozwoju Polskich Portów Morskich do 2030 r.”⁶⁰ Jednym z założeń ww. projektu było finansowanie programu wieloletniego m.in. w oparciu o MFR. Zakończenie prac i skierowanie projektu do konsultacji międzyresortowych przewidziano na koniec 2022 r.

(akta kontroli str. 146-226, 766-767)

⁵⁷ Zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego MGMIŻŚ/MI do zadań Departamentu Gospodarki Morskiej należało m.in. opracowanie założeń i kierunków rozwoju transportu morskiego oraz infrastruktury portowej i zapewniającej dostęp do portów, programowanie rozwoju infrastruktury transportu morskiego oraz prowadzenie spraw w zakresie programowania rozwoju i instrumentów wsparcia przemysłu okrętowego, a także prowadzenie spraw związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem instrumentów finansowych przeznaczonych gospodarce morskiej, w tym w szczególności stoczniom i armatorom.

Zadania DGM zostały wskazane w § 20 pkt 2 ppkt 1, 2 i 5 regulaminu organizacyjnego MGMIŻŚ, wprowadzonego zarządzeniem nr 8 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 22 marca 2018 r. oraz regulaminu wprowadzonego zarządzeniem nr 4 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 30 stycznia 2019 r.; § 25 pkt 2 ppkt 4 lit. a, b regulaminu organizacyjnego MI, wprowadzonego zarządzeniem nr 1 Ministra Infrastruktury z dnia 8 stycznia 2021 r.

⁵⁸ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12318553/12552803/12552804/dokument369839.pdf>.

⁵⁹ Dalej: MFR.

⁶⁰ Zgodnie z § 3 zarządzenia nr 6 Ministra Infrastruktury z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie powołania Zespołu doradczego Ministra Infrastruktury do spraw opracowania projektu programu wieloletniego rozwijającego „Program rozwoju polskich portów morskich do roku 2030” (Dz. Urz. MI poz. 11) w skład Zespołu weszli pracownicy MI. Zgodnie z § 8 ww. zarządzenia za udział w pracach Zespołu jego członkom nie przysługiwało wynagrodzenie.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Podmioty stoczniowe nadzorowane i zależne od FRS w okresie objętym kontrolą realizowały elementy *Projektu flagowego Batory* ujętego w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Działania te ujęte były w dokumentach strategicznych FRS zatwierdzanych przez RN tej Spółki. Natomiast Minister monitorował realizację powyższych działań poprzez pozyskiwanie i analizę danych niezbędnych do raportowania do KPRM o stanie realizacji ww. Projektu oraz sprawozdań organów FRS zawierających informacje o stanie realizacji dokumentów strategicznych.

Minister monitorował wyniki finansowe FRS oraz zależnych spółek stoczniowych w oparciu o skonsolidowane sprawozdania grupy kapitałowej FRS, sprawozdania RN FRS z oceny dokumentów grupy kapitałowej FRS oraz kwartalnych informacji z działalności Zarządu i RN FRS. Dodatkowo pozyskiwał informacje o działalności ww. podmiotów m.in. na potrzeby udzielania informacji sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz odpowiedzi na interpelacje i zapytania parlamentarzystów.

Wobec niepowodzenia wdrożenia koncepcji Morskiego Funduszu Rozwoju w ramach inicjatywy legislacyjnej, a następnie w formie elementu Krajowego Programu Odbudowy, Minister podjął działania mające na celu wdrożenie koncepcji MFR jako jednego ze źródeł finansowania programu wieloletniego rozwijającego „Program Rozwoju Polskich Portów Morskich do 2030 r.”

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

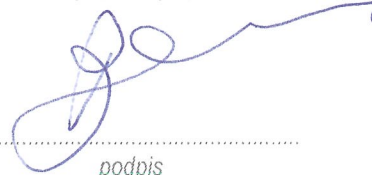
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 02 stycznia 2023 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis